

Krachtige brandweersamenwerking voor haven Antwerpen

Nieuws van het LEC Industriële Veiligheid, april 2023

In navolging van Rotterdam en Amsterdam krijgt ook de zeehaven van Antwerpen een vorm van 'gezamenlijke brandweer'. Op 12 december presenteerden overheid en bedrijfsleven hun gezamenlijke plan voor het verstevigen van de brandweersamenwerking in het uitgestrekte haven- en industriegebied in de Scheldedelta. Dit voorjaar worden de eerste concrete stappen gezet voor het vormgeven van het 'Brandweernetwerk Zeehaven-Schelde' (BZS), zoals het publiek-private samenwerkingsverband wordt genoemd. In de loop van dit jaar moet het 'mutual aid' brandweernetwerk gestalte krijgen, zodat overheidsbrandweerkorpsen en bedrijfsbrandweren hun capaciteit, kennis en kunde gebundeld kunnen inzetten bij grote calamiteiten in het havengebied.

Brandweernetwerk Zeehaven Schelde gaat van start met acht partners: Port of Antwerp-Bruges, Hulpverleningszone Waasland, Brandweerzone Antwerpen en de bedrijfsbrandweerkorpsen van BASF, Covestro, Evonik, Total Energies en de kerncentrale in Doel (Engie). Met het samenwerkingsinitiatief onderkennen de partners dat krachtenbundeling de veiligheid in de Antwerpse haven- en industriezone bevordert; zowel op het gebied van preventie als in de preparatie en respons bij incidenten. De meerwaarde van het netwerk komt tot uiting in het delen van kennis, gezamenlijke oefeningen en trainingen en het delen van onder andere grootschalig brandbestrijdingsmaterieel en materieel voor incidentbestrijding gevaarlijke stoffen.

Hoogrisicobedrijven

De zone Antwerpen-Brugge kent een grote clustering van 90 hoogrisicobedrijven in de chemiesector en olieopslag die vallen onder de Seveso-regelgeving en is daarom gebaat bij krachtige samenwerking op het gebied van preparatie en incidentrespons. Bij de presentatie van Brandweernetwerk Zeehaven Schelde spraken alle betrokken partners hun steun uit aan het samenwerkingsmodel, vanwege het grote gezamenlijke belang van effectieve risicobeheersing en incidentbestrijding in de economisch vitale mainport Antwerpen. Bert Bruggemans, zonecommandant van Brandweerzone Antwerpen en Thierry van Goethem, zonecommandant van Hulpverleningszone Waasland benoemden als doelen de hulpverlening bij industriële incidenten naar een hoger niveau te tillen en de beschikbare kennis, kunde en capaciteiten van chemiebedrijven en hun brandweerorganisaties nog beter te benutten.

Publiek-private brandweersamenwerking is niet helemaal nieuw in België. Zo participeert de bedrijfsbrandweer van BASF met zijn specialistische expertise op het gebied van gevaarlijke stoffen al in de bestrijding van transportincidenten waarbij chemische producten betrokken zijn. Ook de indrukwekkende 'Turbolöscher' (blusturbine) is op verzoek van overheidsbrandweerkorpsen inzetbaar bij grote en complexe branden of incidenten met gaswolken. Via het Brandweernetwerk Zeehaven Schelde kunnen kennis, kunde en capaciteit meer gestructureerd en op grotere schaal worden gebundeld ten bate van het collectief. Ook havenbedrijf Port of Antwerp-Bruges ziet als verantwoordelijk gebiedsbeheerder het belang van de samenwerking. Ben Windey, Incident Management Officer van het havenbedrijf en Coördinator van BZS, voorziet dat in de loop der tijd meer bedrijven met bedrijfsbrandweer zich bij het netwerk zullen aansluiten. Met diverse bedrijven zijn al onderhandelingen gaande.

Kennis en deskundigheid

Het project komt mede tot stand met kennis en deskundigheid vanuit Nederland. Kappetijn Safety Specialists, dat de organisatieplannen maakte voor de

Gezamenlijke Brandweer Amsterdam (GBA) en Sohar Emergency Response Organisation (SERO) in Oman, is ook betrokken bij de advisering en het maken van het organisatieplan voor BZS. De Antwerpse PPS-variant wordt wel een ander model dan de gezamenlijke brandweren in Rotterdam en Amsterdam. Qua structuur en werkwijze lijkt BZS het meest op het model van CIMA in Houston, Texas. De partners delen (personele) capaciteit, kennis en slagkracht en werken samen in zaken als opleiden, trainen en oefenen, maar behouden wel hun eigen identiteit en responscapaciteiten. Zo is deze PPS een aanvulling op de publieke en private brandweer.

landelijk expertise centrum
industriële veiligheid